

Univers Pedagogic

 43 (879),
 30 noiembrie 2023

Săptămânalul pedagogilor din toată țara!
pro

Investiții de peste 10 milioane de euro în 5 universități din țară

Laboratoare și tehnologii de ultimă generație, platforme conectate la inteligența artificială, programe de studii moderne la licență și master - de astfel de facilități vor beneficia în următoarea perioadă cinci universități din Republica Moldova. Suma tuturor investițiilor care vor fi făcute în modernizări și dotări se ridică la peste 10 milioane de euro. Acțiunile se înscriu în Proiectul „Învățământul Superior din Moldova” (runda II), implementat de Ministerul Educației și Cercetării și finanțat de Banca Mondială.

Instituțiile beneficiare - Universitatea de Stat din Moldova (3 mln 500 mii euro), Universitatea Tehnică a Moldovei (3 mil. 500 mii euro), Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” (1 mil. 179 868 euro), Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” (2 mil. euro), Universitatea de Stat

„Alecu Russo” din Bălți (189 mii euro) au fost selectate în baza unui concurs de propuneri de proiecte.

Până la sfârșitul anului 2025, în cele cinci instituții vor fi create și dotate 12 laboratoare de ultimă generație, alte peste 40 de laboratoare existente urmând să fie echipate cu tehnologii avansate. Totodată, vor fi amenajate trei centre de cercetare, șase săli polifuncționale și două platforme de calcul de înaltă performanță, inclusiv în domeniul inteligenței artificiale. Procesul didactic va fi modernizat prin actualizarea programelor de studii superioare pentru licență și master, în corespundere cu cerințele pieței forței de muncă. Mai exact, vor fi modernizate peste 50 de programe de studii, elaborate peste 30 de cursuri noi, revizuite și actualizate mai bine de 50 de curricule în cadrul a circa 60 de noi parteneriate. De noile condiții vor beneficia 35 de mii de studenți și 2300 de cadre didactice.

CertIFICATELE de confirmare a finanțării proiectelor câștigătoare ale celor cinci universități au fost

oferite în cadrul unui eveniment public.

„Acest proiect, lansat în 2020, reprezintă cea mai mare investiție din partea statului în învățământul superior din ultimii ani. Bugetul total se apropie de circa 800 de milioane de lei, ceea ce este aproape un buget adițional pentru învățământul superior și reprezintă resurse semnificative care vor ajuta să modernizăm acest domeniu, pentru a-l face mai atractiv pentru studenți și de a-i convinge să rămână în Republica Moldova, să-și facă studiile, iar ulterior să lucreze și să contribuie la dezvoltarea țării”, a spus ministrul Dan Perciun.

Domeniile proiectelor investiționale vizează inginerie și activități ingineresti, tehnologii ale informației și comunicațiilor, medicină, științe ale educației, științe chimice, științe biologice, științe ale mediului, științe fizice, matematică și statistică, științe agricole, medicină veterinară.

Aceasta este a doua rundă de acordare a granturilor în cadrul Proiectului „Învățământul Superior din Moldova”. În prima rundă, desfășurată anul trecut, au fost alocate circa 14,3 milioane de euro pentru implementarea a 20 de proiecte în 13 instituții de învățământ - șapte universități și șase colegii pedagogice.

Proiectul „Învățământul Superior din Moldova”, implementat de Ministerul Educației și Cercetării, finanțat de Banca Mondială în sumă de 35,7 milioane de euro, se desfășoară în perioada 2020-2025, în mai multe instituții de învățământ din Republica Moldova.

Elevii din învățământul profesional tehnic - mai bine pregătiți pentru angajare

Peste 12.000 de elevi din învățământul profesional tehnic, circa 1400 de angajați și sute de părinți au beneficiat de Programul „Dezvoltarea competențelor soft și a comportamentelor sănatoase ale elevilor din învățământul profesional tehnic pentru o mai bună pregătire de angajare”. Rezultatele programului au fost prezentate în cadrul unui eveniment de totalizare, cu participarea ministrului Educației și Cercetării, Dan Perciun.

Programul a fost lansat în 2019, având scopul de a promova comportamentele sănatoase și dezvoltarea deprinderilor de viață în rândul elevilor, pentru o mai bună pregătire de angajare. Beneficiarii-cheie ai proiectului au fost tinerii, inclusiv cei refugiați și cei cu dizabilități, angajații a 12 instituții din învățământul profesional tehnic și ai companiilor de afaceri, dar și părinții.

„Mă bucur foarte mult că există programe de acest fel, care abordează subiecte destul de sensibile pentru societatea din țara noastră. În primul rând, vreau să mulțumesc directorilor instituțiilor de învățământ beneficiare pentru curajul și disponibilitatea de a face parte din acest proiect, partenerilor noștri - UNFPA și ADA, pentru că sunt activi și pe această dimensiune și ne susțin. Este foarte important să învățăm lucruri tehnice la școală dar, în egală măsură, este important să căpătăm și acele deprinderi de viață care să ne ajute să luăm decizii corecte, informate pe subiecte de interes personal și profesional. Din acest considerent, ministerul va continua să susțină asemenea inițiative”, a menționat Dan Perciun.

Gunther Zimmer, șeful Biroului de Coordonare pentru Cooperare Tehnică al Agenției Austriece pentru Dezvoltare, a menționat despre necesitatea pregătirii corespunzătoare

a tinerilor pentru angajare. „Tinerii reprezintă cea mai valoroasă resursă a unei țări, dar și cea mai vulnerabilă. Aceștia se confruntă cu diferite provocări și au nevoie să-și dezvolte abilități de viață și comportamente sănatoase. Este important ca aceste cunoștințe și abilități să fie predate în cadrul instituțiilor de învățământ, astfel încât tinerii să fie pregătiți corespunzător pentru încadrarea în câmpul muncii”, a spus oficialul.

Natalia Plugaru, reprezentanta adjunctă a UNFPA Moldova, a afirmat că e important să sprijinim tinerii în realizarea propriului potențial. „Suntem recunoscători partenerilor noștri - Ministerul Educației și Cercetării și Agenția Austriacă pentru Dezvoltare, care sunt alături de noi și sprijină dreptul tinerilor din instituțiile de învățământ profesional tehnic de a-și realiza pe deplin potențialul prin dezvoltarea abilităților de viață. Acest program a ajutat instituțiile de învățământ să dezvolte la tineri nu doar competențe tehnice și profesionale, ci și abilități necesare pentru angajare - comunicare, inteligență emoțională și capacitatea de a face față crizelor”, a subliniat Natalia Plugaru.

În cadrul evenimentului s-a discutat despre progresele realizate și perspectivele privind crearea unui mediu prietenos pentru elevii din învățământul profesional tehnic atât în școală, cât și în cadrul companiilor. De asemenea, au fost tratate reușitele, dar și transformările realizate pe durata programului, fiind analizate experiențele și bunele practici din instituțiile de învățământ și companiile de afaceri din perspectiva elevilor, profesorilor și angajatorilor.

Programul este rezultatul parteneriatului dintre Ministerul Educației și Cercetării, Fondul Națiunilor Unite pentru Populație și Agenția Austriacă pentru Dezvoltare. Începând cu anul 2024, acesta va fi extins în beneficiul tuturor instituțiilor din învățământul profesional tehnic, dar și a companiilor de afaceri din învățământul dual, astfel încât și mai mulți tineri să aibă oportunitatea să dezvolte competențe de viață pentru o mai bună angajare.

Concursul de selectare a evaluatorilor pentru 67 de titluri de proiecte de manuale școlare

Ministerul Educației și Cercetării a lansat un nou concurs de selectare a evaluatorilor pentru 67 de titluri de manuale care urmează să fie editate pentru elevii din ciclul primar, gimnazial și liceal. Anunțul a fost făcut în cadrul unei conferințe de presă de către secretarul de stat Galina Rusu.

Selectarea candidaților se va desfășura pe principii de profesionalism, transparență, nediscriminare și echidistanță. Fiecare proiect de manual va fi evaluat individual de fiecare membru al unui grup de 3-5 evaluatori, selectat de Consiliul Național pentru Aprobarea Manualelor.

„Ministerul Educației și Cercetării își propune implicarea în procesul de evaluare a celor mai experimentate și calificate cadre didactice, care să selecteze cele mai bune manuale, dar și să contribuie la asigurarea calității acestora. Invităm toți profesorii, care își doresc manuale interesante, moderne, captivante, să depună dosarul de participare la concursul evaluatorilor de manuale și să contribuie, astfel, la asigurarea

unui proces educațional de calitate”, a menționat Galina Rusu.

Evaluarea proiectelor de manuale se va face în conformitate cu 9 criterii: corespunderea conținutului proiectului de manual cu prevederile curriculumului; caracterul nediscriminatoriu; corectitudinea metodico-științifică a conținutului; orientarea metodologică și organizarea procesului de predare-învățare-evaluare; structurarea conținutului; legăturile inter/transdisciplinare; calitatea ilustrațiilor, cromaticii și a designului (culori, desene, diagrame, scheme etc.); calitatea tehnoredactării; corectitudinea lingvistică și accesibilitatea limbajului.

Dintre cele 67 de titluri, care vor fi evaluate și, respectiv, achiziționate,

4 sunt pentru învățământul primar, 49 - pentru ciclul gimnazial și 15 - pentru ciclul liceal. În perioada imediat următoare Ministerul Educației și Cercetării va lansa achiziția a încă 13 titluri de manuale școlare.

Menționăm că pachetul curricular pentru cele trei cicluri școlare - primar, gimnazial și liceal - conține 197 de titluri.

Condițiile de participare la concurs și criteriile de selectare sunt stabilite în Regulamentul cu privire la selectarea și achiziția manualelor școlare.

Data-limită de depunere a dosarului este 4 decembrie 2023.

Instruirea pe bază de voucher

**Agencia Națională pentru
Ocuparea Forței de Muncă**
— 30 ANI DE ACTIVITATE —

Procesul de selectare a solicitanților de a realiza un curs de formare profesională prin instruire pe bază de voucher a fost reluat. Această activitate este destinată pentru persoanele înregistrate la subdiviziunile teritoriale cu statut de șomer, care nu au o profesie ori au una ce nu este solicitată pe piața locală a muncii. Astfel, șomerii vor putea beneficia de o bursă lunară neimpozabilă, în cuantum de 35% din salariul mediu lunar pe economie pentru anul precedent, care se acordă proporțional cu frecvența înregistrată de ei la cursurile de formare profesională.

Deși măsura respectivă de instruire va fi finanțată de Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM), șomerii pot opta și pentru cursuri de formare profesională al căror preț depășește valoarea nominală a voucherului, cu achitarea pe cont propriu a

diferenței. De remarcat că pe durata perioadei de participare la cursuri, solicitanții vor rămâne în statut de șomer.

Măsura de formare prin stagii profesionale se organizează cu o durată de până la 4 luni pentru șomerii fără vechime în muncă în profesia deținută sau pentru cei care nu au activat în meseria deținută în ultimii 2 ani premergători datei înregistrării cu statut de șomer. În ceea ce-i privește pe angajatori, ei vor beneficia pe toată durata stagiului profesional de o subvenție lunară egală cu 30 la sută din salariul mediu lunar pe economie pentru anul precedent, pentru fiecare șomer-stagiar.

Este de menționat că formabilii vor avea parte de un singur curs gratuit într-un interval de 24 de luni consecutive. Informații suplimentare cu referire la subiectul dat pot fi obținute la numărul de telefon 0 8000 1000 (apel gratuit din R. Moldova) al Centrului de Apel ANOFM sau la subdiviziunile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă, accesând site-ul anofm.md/ro/subdiviziuni.

Cor. UPP

A fost publicat raportul Examen și Evaluări Naționale 2023

Agenția Națională pentru Curriculum și Evaluare a publicat raportul *Examen și Evaluări Naționale 2023*. Documentul conține date complexe și analiza rezultatelor evaluărilor finale la toate treptele de școlarizare – învățământ primar, gimnazial și liceal. Totodată, raportul include evoluția rezultatelor examenului național de bacalaureat pentru sesiunile din anii 2021-2023. Datele au fost discutate în cadrul ședinței Comisiei Naționale de Examen.

De asemenea, în cadrul acestei ședințe au fost aprobate grupurile de lucru care vor elabora materialele pentru examenele/evaluările naționale 2024. Astfel, au fost aprobate 7 grupuri de lucru care vor elabora materialele pentru testarea națională în învățământul primar, 5 grupuri de lucru care vor elabora materialele pentru examenele naționale de absolvire a gimnaziului și 37 de grupuri de lucru care vor elabora materialele pentru examenul național de bacalaureat.

În procesul de desemnare a coordonatorilor și membrilor grupurilor de lucru s-a ținut cont de criteriile de bază ce sunt necesare a fi întrunite, accentul fiind pus pe integritate și profesionalism. Totodată, persoanele propuse în calitate de coordonatori și membri ai grupurilor de lucru cunosc și respectă regulile de asigurare a securității informației. Procedura și criteriile de selectare a coordonatorilor și a

membrilor grupurilor de lucru sunt descrise în regulamentele cu privire la examenele naționale de absolvire.

Evoluția rezultatelor înregistrate la examenul național de bacalaureat, anii 2021-2023, poate fi găsită aici: https://ance.gov.md/sites/default/files/evolutia_rezultatelor_bac_2021-2023.pdf?fbclid=IwAR33HfqqvB8ONbUIUK8Z3lz5dMgGi2L7sojbA7qWjK7sfoMRd7s0LUdx6cQ.

Raportul *Examen și Evaluări Naționale 2023* poate fi găsit aici: https://ance.gov.md/sites/default/files/raport_examene_2023.pdf?fbclid=IwAR01yWSziE1tcUMTaIZj_BK5t6mo13Z2_UmHC6eI-Ue8KIVZImHxNkjGvS4.

Instruiri pentru profesorii care predau disciplinele de examen în clasele de gimnaziu și liceu

Peste 1000 de profesori care predau disciplinele de examen din cadrul examenelor naționale de absolvire în clasa a XII-a și în clasa a IX-a, în anul de studii 2023-2024, participă, în perioada 27 noiembrie – 9 decembrie 2023, la cursuri de formare la distanță, desfășurate sub egida Ministerului Educației și Cercetării.

Instruirile au scopul de a îmbunătăți sistemul de evaluare la disciplinele la care elevii susțin examene în clasele a XII-a și a IX-a. Cursurile sunt predate de 34 de formatori naționali, specialiști cu vastă experiență în elaborarea programelor de examen și în organizarea examenelor naționale de absolvire.

Participanții își vor îmbunătăți competențele de evaluare, în cadrul instruirilor urmând să fie abordate aspecte

Instruiri pentru profesorii care predau discipline de examen

specifice fiecărei discipline în parte. Programul include sarcini practice și activități interactive, care au scopul de a crește eficiența procesului de evaluare în cadrul examenelor naționale de absolvire.

La cursuri participă profesori la disciplinele școlare incluse în examenele naționale de absolvire: limba și literatura română, limba și

literatura rusă, matematica, istoria românilor și universală, limba franceză, limba engleză, fizica, informatica, geografia, chimia, biologia.

A FOST LANSATĂ CAMPANIA NAȚIONALĂ

„Prevenirea traumatismelor și siguranța copiilor în trafic”

Ediția 2023 a campaniei naționale „Prevenirea traumatismelor și siguranța copiilor în trafic” a fost lansată la Liceul Teoretic Român-Francez „Gheorghe Asachi” din Chișinău. La eveniment au participat cu precădere elevi din clasele întâi și cadre didactice care activează la instituție.

Acțiunea a fost organizată de către Departamentul Medicină Preventivă (DMP) al Universității de Stat de Medicină și Farmacie (USMF) „Nicolae Testemițanu”, în parteneriat cu

Inspectoratul Național de Securitate Publică (INSP) din cadrul Ministerului Afacerilor Interne (MAI), precum și cu Biroul Organizației Mondiale a Sănătății în Republica Moldova și

Organizația „Automobil Club din Moldova”. În plus, inițiativa este susținută de proiectul internațional „iCREATE: Sporirea capacității de cercetare în Europa de Est”, finanțat de institutele naționale de sănătate din SUA. Prin acest proiect se tinde spre sporirea capacității de cercetare și prevenire a traumatismelor și violenței în 3 țări cu un nivel economic precar (în curs de dezvoltare): R. Moldova, Armenia și Georgia.

Prezentă la eveniment, Angela Cazacu-Stratu, conferențiar universitar la disciplina de Igienă, DMP al USMF, a

remarcat: „Campania de informare se află doar la a II-a ediție, dar deja are rezultate vizibile semnificative. Astfel, conform datelor Poliției Rutiere, numărul de accidente din țara noastră și al copiilor implicați în acestea este în continuă scădere de la an la an, fapt ce denotă că informarea este o forță cu impact pozitiv asupra societății, în special asupra minorilor.” Organizatorii au desfășurat în cadrul evenimentului de lansare mai multe activități interactive, cum ar fi întrebări blitz, ghicitori, jocuri ce au o strânsă tangență cu regulile generale de circulație rutieră. Este de menționat că elevii au primit materiale informative și accesorii reflectorizante pentru ghiozdan sau haina groasă, cu vizibilitate în trafic. Ulterior, în vederea atingerii obiectivelor propuse, organizatorii campaniei au desfășurat, în perioada 20-26 noiembrie a.c., acțiuni de informare și educare privind comportamentul conducătorilor auto și al elevilor în trafic, pentru prevenirea traumatismelor și sporirea gradului de

siguranță rutieră. Astfel, specialiști din cadrul Direcției poliție de patrulare din cadrul INSP și studenții ai USMF „N. Testemițanu” de la programul de studii Sănătate publică au distribuit materiale informative și promoționale referitoare la subiectul respectiv.

Reamintim că în a treia duminică a lunii noiembrie în fiecare an este marcată Ziua Mondială a comemorării victimelor traficului rutier, promovându-se astfel responsabilizarea și siguranța participanților la circulație. Iar campania „Prevenirea traumatismelor și siguranța copiilor în trafic” se înscrie în Planul Global de Siguranță Rutieră și în Decada de Acțiuni pentru Siguranță Rutieră pentru anii 2021-2030, adoptate de Organizația Națiunilor Unite, prin care R. Moldova s-a angajat să reducă până în anul 2030 cu 50% rata traumatismelor și deceselor cauzate de accidente în domeniu.

Reporter UPP

Liuba SERIȚANU:

„Menirea unui învățător este să-l inspire pe elev, să-l determine să învețe mai mult decât i se predă..”

Liuba SERIȚANU este specialist principal pentru învățământul primar, DGE Ialoveni și învățătoare, grad didactic superior, la Liceul Teoretic „Ion Pelivan”, com. Răzeni, raionul Ialoveni. În prezent instruieste elevi din clasa a II-a. Activează în cadrul Programului Educațional „Pas cu Pas”. Domnia sa are un credo ce o caracterizează pe deplin: „Prezența mea printre acești exponenți ai viitorului mă înaripează, mă provoacă să fiu mult mai bună

decât am fost ieri și mă face să mă simt împlinită”. Este deținătoare a titlului onorific de „Învățătorul Anului, ediția 2022”, situându-se pe locul II în concurs. Grație experienței sale, pe parcursul a 17 ani de activitate, fiind sâr-guincioasă și o bună învățătoare, se implică și în activitatea diverselor simpozioane, seminare raionale și republicane, astfel luminându-le calea și pedagogilor tineri, fără experiență.

De când Liuba SERIȚANU a câștigat unul dintre trofeele concursului, desfășurat în rândurile celor mai buni pedagogi din țară, a trecut mai bine de un an. Detaliind unele aspecte ale dialogului nostru, ne-am străduit să aflăm cum își realizează planurile pe tărâm profesional, dar și în viața personală.

- **Victoria obținută de Dvs. e cu adevărat prestigioasă, e o treaptă în viața profesională. Ce deprinderi, experiențe acumulate în cadrul concursului v-au fost de folos?**

- La Concursul republican „Pedagogul Anului” am participat de două ori (în 2019 – am ajuns printre cei 6 finaliști, iar în 2022 – am obținut premiul doi). Pentru a putea face față tuturor provocărilor acestui concurs și să mă bucur de succes, am fost preocupată permanent de creșterea mea profesională, participând la cursuri de formare continuă, seminare, workshopuri, ateliere de lucru, webinare, am studiat minuțios prevederile politicilor educaționale, am analizat diverse situații psihopedagogice și modul de soluționare a lor, am reactualizat unele cunoștințe din psihopedagogie, metodică predării disciplinelor școlare. Concursul a fost o resetare, redimensionare și actualizare a competențelor profesionale.

Salut și apreciez inițiativa, entuziasmul, profesionalismul organizatorilor concursului pentru sporirea prestigiului profesiei de pedagog, promovarea experienței avansate și inovatoare, motivarea cadrului didactic pentru autoformare și formare continuă. Toate probele au fost accesibile. Am avut deplina încredere că vom fi apreciați la justa valoare și vor fi promovate experiențele bune ale pedagogilor.

Participarea în cadrul acestui concurs prestigios a fost o experiență ce m-a învățat ceva valoros. Am urcat o treaptă în cariera mea profesională, o treaptă pe care urmează să o urce fiecare pedagog cu vocație,

am descoperit noi limite, sunt mai motivată pentru a descoperi, a crea și, desigur, a dărui; am stabilit noi relații de colaborare pentru a face un schimb frumos de experiență cu alți pedagogi din raion și republică.

Nominalizarea la premiul **Învățătorul Anului** certifică performanțele și profesionalismul meu, este o *încurajare*, un plus de *încredere* că ceea ce fac, o fac bine, este o *dovadă a recunoașterii* eforturilor și meritelor deosebite, este o *apreciere* care mă motivează, dar totodată mă responsabilizează.

- **Ce mesaj ați transmis la seminarul recent cadrelor didactice, prin exemplul personal, dar și în calitate de specialist principal pentru învățământul primar la DGE Ialoveni?**

- Trăim în era Z, un univers în care copiii sunt virusați de la naștere. Însă, ajungând la școală, ei se confruntă cu alte priorități, cu viziuni noi, discipline școlare noi și e de datoria noastră să justificăm și să valorificăm avantajele și dezavantajele tehnologiilor informaționale. În acest context, am organizat și desfășurat seminarul metodologic pentru cadrele didactice din învățământul primar din raionul Ialoveni cu genericul „*Dezvoltarea competențelor de calcul, valorizând atenția și interesul pentru calculul corect, rațional și fluent*”. Seminarul a avut ca scop identificarea unor modele orientative ale proiectării pedagogice, în vederea dezvoltării competenței de calcul, din perspectiva specificului elevilor actuali – nativi digitali.

În discursul motivațional am informat cadrele didactice că trebuie să regândească strategiile didactice, să găsească posibilități de adaptare a procesului educațional, pentru a menține interesul nativilor digitali, care prezintă diferite particularități ale modului de învățare și de percepere a procesului

educațional. Ne orientăm să le formăm competențe de calcul, ținând cont de particularitățile lor.

- **Ați participat recent și la seminarul dedicat disciplinei Educația fizică. Ce prevederi noi, având drept scop dezvoltarea armonioasă a copiilor din clasele primare, s-au conturat pe parcursul activităților?**

- Educația fizică este una dintre disciplinele de bază, orientate spre pregătirea tinerei generații ca să aibă o dezvoltare fizică și intelectuală avansată. Sportul este garantul creșterii unui organism sănătos, eficientizând nu doar caracterul copilului, ci și îmbunătățind gândirea și optimizând dezvoltarea continuă a acestuia.

În acest context, la data de 3 noiembrie 2023, am organizat și desfășurat seminarul metodologic pentru învățători cu genericul „*Metodologia de organizare și desfășurare a procesului instructiv-educativ la disciplina Educație fizică*”. Acest seminar a fost realizat în parteneriat cu Federația Sportului Școlar din Republica Moldova. În vederea creșterii calității procesului educațional, în cadrul seminarului au fost diseminate bunele practici: multiple și variate jocuri de mișcare. Cadrele didactice, în rol de elevi, au practicat jocurile propuse, fiind supuse diferitor probe în care era necesar să demonstreze perseverență, organizare, disciplină, să acționeze în comun, dezvoltându-și spiritul de echipă.

Important este să conștientizăm necesitatea practicării exercițiilor fizice și a sportului în asigurarea bunăstării copiilor, acești factori fiind prioritari pentru o societate sănătoasă. Viitorul de mâine îl construiește Educația de azi.

- **Manifestați grijă față de starea de bine a copilașilor pe care**

ii instruiți, creșteți împreună cu ei în bună înțelegere și empatie și dragoste maternă... Vă atașați de fiecare promoție de elevi cu același discernământ?

- Fiecare promoție este valoroasă, fiecare elev a avut ceva ce m-a marcat, mi-a rămas în suflet și port cu mine prin viață. Am avut momente frumoase, plăcute, mai puțin plăcute uneori, dar toate au construit, filă cu filă, experiența mea în domeniul educațional. Știam de la început că sufletul de copil e ca o foaie imaculată ce așteaptă să fie scrisă, colorată, trăită și adunată ulterior într-un manuscris particular, prețios. Nu pot compara promoțiile între ele, pot însă să menționez unicitatea lor și să-i asigur pe toți discipolii mei că fiecărui i-am dat o părticică a sufletului meu. Peste ani mă conving că nu a fost în zadar. Întâlnindu-mă pe stradă, mă salută în mod respectuos.

- **Curiozitatea celor mici desori este foarte mare... Prin ce metode le cultivați interesul pentru tot ce e nou și interesant?**

- Mă străduiesc să percep elevii ca pe niște personalități conturate, cu viziuni și necesități individualizate de instruire, și organizez, în acest scop, un proces instructiv-educativ modern, axat pe beneficiarul educațional, care pune elevul în contact direct cu ceea ce este de studiat. Astfel, încerc să stimulez implicarea activă a elevilor în procesul de învățare, să le dezvolt gândirea critică, capacitatea de adaptare la viață și să-i antrenez în activități de investigare și cercetare directă a lumii inconjurătoare.

Aflată în fața elevilor, încerc să reinviu unele forme de lucru și metode didactice preluate de la foștii mei profesori, dar, totuși, tinzând spre perfecțiune, aplic metode și tehnici moderne, însoțite de tehnologii informaționale, care ar atribui

lecțiilor mele o nouă alură, mai mult spirit și mai mult dinamism. Ținem cont și de faptul că menirea unui învățător este să-l inspire pe elev, să-l determine să învețe mai mult decât i se predă, să-i formeze o atitudine proactivă de a experimenta, de a se documenta și a aplica în viață.

- **Cum stimulați interesul elevilor pentru excursii sau alte activități?**

- Pornind de la situația școlii din ziua de astăzi, constat că elevii au nevoie în permanență de metode noi și interesante, astfel încât ei să devină activi în procesul de predare-învățare-evaluare. În activitatea mea cu elevii am încercat mereu să le stărnesc interesul pentru a învăța prin diverse activități care să-i motiveze, realizând învățarea interdisciplinară în medii și locații diverse. Când învățarea are loc în alt mediu decât sala de clasă, reținerea informațiilor predate se realizează mai ușor. Astfel, putem vizita muzee, expoziții, monumente și locuri istorice, case-memorial, oferind discipolilor prilejul de a observa obiectele și fenomenele în starea lor naturală, procesul de producție, operele de artă originale, momentele importante legate de trecutul istoric sau de viața și activitatea unor personalități, locurile unde s-au născut, au trăit și au creat opera de artă/literară. Aceste activități contribuie la îmbogățirea cunoștințelor copiilor despre frumusețile țării, la educarea dragostei și respectului pentru frumosul din natură, artă, cultură și, cel mai important, la înțelegerea, aprecierea și aplicarea în viață a celor învățate. Ca învățătoare, încerc mereu să-i laud, să le răsplătesc progresul spre performanță, să apreciez efortul depus de ei și să crez activități cât mai atractive pentru a-i motiva și a le stărni mereu interesul de a învăța lucruri noi.

(Continuare în pag. 4)

„Festivalul Porumbului” la Fălești

Toamna e anotimpul care pierde din flori și câștigă în roade. Nu ne rămâne decât să le adunăm și să identificăm, în afara programei școlare, zone etnice, pline de tradiții și valori pentru continuitatea transmiterii elementului autohton generației viitoare. Profesorii încurajează mințile să gândească, mâinile să creeze și inimile să iubească.

Tocmai acest lucru au demonstrat și învățătoarele din IP LT „Mihai Eminescu”, orașul Fălești, organizând și desfășurând **Proiectul Educațional Regional „Festivalul Porumbului”, ediția I, 2023**. La această activitate au participat 7 instituții partenere: IP LT „Ion Creangă”, IPLT „Aleksandr Pușkin”, IP Gimnaziul Musteața, IET „Lăstărel”, IET „Făleștii Noi”, Centrul de Educație nonformală „Prietenia”, toate din raionul Fălești, și IP Gimnaziul Gherman, raionul Ungheni, iar ca invitat de onoare a fost meșterul popular de „Păpuși din pănuși”, Eugenia Voinotinschi din Sărata Veche, raionul Fălești.

După deschiderea oficială a festivalului de către directoarea li-

ceului, Cristina Tambur, activitatea s-a desfășurat în patru zone, având un scop comun: acumularea de noi cunoștințe, formarea unor abilități și realizarea de produse artistice în timpul preconizat. După 20 de minute de muncă, la sunetele buciului, toți participanții din cele patru zone s-au adunat pentru a-și prezenta produsul.

Participanții din prima zonă, **Porumbul de ieri și azi**, au comunicat despre apariția cultivării porumbului din cele mai vechi timpuri până la ziua de azi prin: dramatizări, experimente și un moment deosebit - parada costumelor confecționate din pănuși, grăunțe și alte materiale. Cei din zona **Arte** au demonstrat

lucrări confecționate din boabe de porumb, pănuși, strujeni ca obiecte de decor pentru casă, curte. Tot în această zonă a fost prezentat, prin dramatizare, „Ghicitul în bobii”.

La zona de **Confort și incluziune** învățătoarele au desfășurat jocuri din ciocălăi, au creat viori din ciocleji, improvizând o orchestră care a interpretat cântecul „O vioară mică”. Aici au fost implicați părinți, bunici, elevi cu cerințe educaționale speciale, elevi de etnie romă.

Zona **Gastronomie** a avut menirea să prezinte bucatele tradiționale și beneficiile acestora în alimentație: mămăliga cu friptură, ceaiul din mătase de porumb, biscuiții din făină de porumb, ursulețul cu

brânză, porumb fiert, alivancă, cereale de porumb cu lapte, floricele de porumb etc.

Pe marginea acestui subiect elevele Dumitrița Ciuperca (clasa a III-a „B”) și Mădălina Lozinschi (clasa a IV-a „C”) și-au expus părerile:

• „Sunt nespuse de bucuroasă că am participat la acest festival. Am aflat că porumbul are multe utilizări, cum ar fi: confecționarea obiectelor din plastic, a materialelor de ambalare, a produselor farmaceutice, obținerea insecticidului și a combustibilului etc”.

• „Împreună cu familia mea am avut fericita ocazie să particip la acest eveniment, unde am dezghiocat porumbul, am măcinat la rășniță, am

cernut făină și am experimentat cu boabe de porumb”.

Această activitate a optimizat căile de cunoaștere a creației populare. În acest mod am asigurat cooperarea dintre activitățile formale și nonformale, ce vizează măiestria și talentul plaiului moldav.

Impactul produs la acest festival a atins cote maxime. Fiecare participant a învățat lucruri utile pentru viață. Dorim ca următoarea ediție a acestui festival să adune un număr mai mare de parteneri implicați.

Oxana MUSTEAȚĂ,
învățătoare,
grad didactic unu,
IPLT „Mihai Eminescu”,
or. Fălești

(Continuare din pag. 3)

Liuba SERIȚANU:

„Menirea unui învățător este să-l inspire pe elev, să-l determine să învețe mai mult decât i se predă...”

exponenți ai viitorului mă înaripează, mă provoacă să fiu mult mai bună decât am fost ieri și mă face să mă simt împlinită.

Mulțumesc familiei pentru înțelegere, susținere și ajutor oferit necondiționat în realizarea ideilor personale. Ei m-au învățat să nu renunț niciodată la scopurile mele, ci, din contra, să mă implic cu mai multă responsabilitate.

– **Care este unul dintre visurile Dvs. care n-a avut încă sorți de izbândă, să zicem așa, dar v-ați dori să se realizeze acum?**

– Cu toate că am parte de un cabinet reparat, mobilier nou, dotat cu tablă interactivă..., unul dintre visurile mele îndrăznețe a fost și este să am o sală de clasă modernă, dotată la cele mai înalte standarde. Să am parte de spații școlare cre-

ate în aer liber. Lecțiile să le pot desfășura atât în sala de clasă, cât și în afara ei.

– **Ce trăsături de caracter vă definesc mai mult? Ce trăsături valoroase prețuiți la copii, la părinți, la colegii de serviciu.**

– Un învățător bun este echitabil, astfel reușind să consolideze o legătură apropiată și sinceră cu elevii. Mă caracterizează adaptabilitatea: identific pe loc modalitatea cea mai bună pentru a clarifica o situație imprevizibilă. La fel de important este că sunt atentă la nevoile individuale și interesele fiecărui elev, introducând în actul pedagogic acele componente distincte care să ajute cu adevărat copiii să învețe și să se dezvolte. O altă calitate esențială este abilitatea de a colabora eficient cu ceilalți profesori,

cu părinții, cu administrația școlii – aspecte imperioase în formarea elevilor. Trăsătura caracterului care mă definește mai mult este ambiția. Nimic nu este imposibil. Orice obiectiv propus, mai devreme sau mai târziu, mă străduiesc să fie realizat.

Calitatea pe care o admir la oamenii din jurul meu este sinceritatea. Inacceptabile, într-o societate a conștiinței, sunt minciuna, lingușirea, obrăznicia.

– **La ce aspirați în continuare și care este cea mai mare dorință, în plan profesional, dar și personal, care ați dori să se împlinească într-un viitor apropiat?**

– Când am un vis, nimic nu mă oprește. Însă se întâmplă să cedez, mai ales când simt că unii au frustrări și vor să-mi fure visul. În acest moment, lucrez la îmbunătățirea echilibrului meu între viața profesională și cea personală. Caut timp pentru dezvoltarea personală și pentru a-mi savura clipa alături de cei dragi. Planific o călătorie și, de ce nu, o schimbare de statut: de la eu la noi.

În plan profesional, voi continua procesul de formare, prin acordarea atenției sporite autoperfecționării, fiind în pas cu noile schimbări din educație, cu modernizarea procesului educațional, prin utilizarea diverselor

softuri educaționale, aplicarea cunoștințelor din experiența asimilată. De la părinți îmi doresc mai multă implicare în viața copiilor, mai multă insistență în responsabilizarea copiilor.

„Un bun profesor este asemenea unei lumânări. El se mistuie pe sine însuși pentru a lumina calea altora.” (Mustafa Kemal) Este și vocația, chemarea în desăvârșirea propriei personalități a învățătoarei Liuba Serițanu.

Îi dorim multă sănătate, putere de muncă și împlinirea tuturor visurilor pe tărâm profesional și a doleanțelor personale. Per aspera ad astra!

A intervievat
Elvira ȚĂGANAȘ-PÂNTEA

– **Cum vă simțiți după o zi de muncă? Care este rolul familiei Dvs. în realizarea ideilor personale?**

– Să fii învățătoare în prezent este o continuă provocare atât pentru tinerii pedagogi, cât și pentru cei cu mai multă experiență. De ce continuă? Pentru că, aparent, mergi în aceeași sală de clasă, ești o perioadă îndelungată cu aceiași elevi și ai același scop: de a transmite un mesaj didactic, educațional, atitudinal discipolilor pe care îi formezi.

Un învățător lucrează 24/7. Deși fiecare pedagog are un grafic de muncă, totuși, acesta e greu de respectat. Cred că la acest capitol suntem cei mai nedisciplinați, dar o facem în folosul copiilor. Personal, mă străduiesc să fiu echilibrată în ceea ce privește activitatea profesională, astfel încât să pot acorda atenție și timp altor activități, inclusiv familiei.

E mult, prea mult mă consumă, dar deja destinul mi-a confirmat faptul că aceasta îmi e menirea. Prezența mea printre acești

Valorificarea potențialului școlarilor prin învățarea centrată pe elev

Educația este un domeniu dinamic care se adaptează în permanență pentru a răspunde nevoilor în schimbare ale elevilor și ale societății. În ultimii ani, una dintre cele mai semnificative schimbări a fost trecerea de la învățarea centrată pe profesori la cea centrată pe elev. Această transformare reprezintă o schimbare fundamentală a modului în care educatorii predau și modul în care elevii învață, stabilind scena pentru o călătorie interesantă spre realizarea întregului potențial al fiecărui școlar.

Înțelegerea Tranziției

În mod tradițional, educația a urmat un model centrat pe profesor, unde instructorul a jucat rolul central în clasă. În această abordare profesorii au servit ca sursă principală de cunoștințe și autoritate, furnizând informații studenților pasivi. Accentul a fost adesea pe memorare și testare standardizate, cu profesorul fiind principalul motor al procesului educațional.

Învățarea centrată pe elev, pe de altă parte, îndepărtează atenția de la profesor și se concentrează asupra elevului. Elevii participă activ la învățarea lor, folosind această abordare. Ei sunt capabili să-și asume responsabilitatea pentru întregul proces de învățare. Acest lucru îi ajută să devină actori activi în procesul de învățare și să-și îmbunătățească gândirea critică, abilitățile de rezolvare a problemelor și o mai bună înțelegere a subiectelor.

O clasă centrată pe elev încurajează școlarii să pună întrebări, să investigheze, să împărtășească idei și să creeze conexiuni. Acest lucru conduce la o gândire critică îmbunătățită. În plus, ajută începătorii să-și perfecționeze înțelegerea și abilitățile de gândire de ordin superior.

Retenție optimizată: Școlarii care se angajează în mod activ în educația lor au mai multe șanse să-și amintească ceea ce au învățat. **Predarea centrată pe elev încurajează învățarea activă, deoarece îi ajută pe elevi să-și amintească și să aplice ceea ce au învățat.**

Învățarea care este adaptată la nevoile specifice ale fiecărui discipol recunoaște că acesta este un individ cu

propriile seturi de abilități și preferințe. Predarea centrată pe elev permite flexibilitate, astfel încât profesorii să poată adapta lecțiile la nevoile fiecărui novice.

Pregătirea pentru provocări în lumea reală: În lumea reală este necesar să fii capabil să rezolvi probleme, să lucrezi cu alții și să gândești critic. Învățarea centrată pe elev ajută școlarii să se pregătească pentru viața dincolo de sala de clasă.

Principiile de instruire centrate pe elev

Pentru a implementa în mod eficient instruirea centrată pe elev, profesorii trebuie să respecte un set de principii directoare. Aceste orientări includ:

- Elevii participă activ la procesul de învățare, prin conversații, rezolvarea problemelor și activități practice.
- Autonomia pentru elevi înseamnă că aceștia sunt responsabili de propria lor învățare și sunt capabili să aleagă și să ia decizii cu privire la educația lor.
- Colaborare. Școlarii lucrează adesea în grupuri, ceea ce le face mai ușor să învețe unul de la celălalt și să lucreze împreună.
- Inclusivitate și diversitate. Predarea centrată pe elev ia în considerare și funcționează cu diferitele stiluri de învățare și experiențe ale fiecărui elev.
- Evaluare flexibilă. Există multe modalități de a evalua elevii, cum ar fi autoevaluarea, evaluarea grupului și evaluarea inițială, care permite discipolilor să vadă cum se descurcă.

Strategii practice de implementare

Strategii practice de implementare

Punerea în aplicare a învățării centrate pe elev necesită o planificare atentă și capacitatea de a se schimba. Iată câteva sfaturi utile pentru profesorii:

- Setări obiective de învățare clare. Pentru înce-

Larisa MİRZA,
profesoară cu calificare CELTA,
grad didactic II,
Școala Internațională „Heritage”

put, definiți în mod clar obiectivele de învățare, însă oferiți elevilor și o anumită libertate în modul în care aceștia ating aceste obiective.

- Încurajați întrebările. Transformați sala de clasă într-un loc sigur în care elevii se simt confortabil să pună întrebări. Acest lucru încurajează interesul și capacitatea de a gândi critic.

- Oferiți discipolilor opțiuni. Oferiți-le opțiuni pentru a demonstra că înțeleg subiectul. Aceasta poate include subiectul locului de muncă sau modul în care acesta va fi evaluat.
- Utilizați tehnologiile în mod inteligent, pentru a vă ajuta să învățați, dar asigurați-vă că nu înlocuiesc comunicarea față în față.
- Încurajați reflecția, solicitând discipolilor să se gândească la modul în care învață, să stabilească obiective și să își evalueze progresul.
- Facilitați conversațiile. Invitați elevii să-și împărtășească ideile și să învețe unii de la alții în conversații importante.
- Creați un mediu de susținere. O clasă centrată pe elevi este una în care elevii se simt în siguranță să încerce, să facă greșeli și să învețe din ele.

- Oferiți elevilor feedback util imediat, cât mai curând posibil. **Feedbackul este important pentru creșterea lor.**

Depășirea provocărilor

Deși este clar că învățarea centrată pe elev este mai bună, trecerea de la un model centrat pe profesori la unul centrat pe elevi poate fi dificilă.

Iată câteva provocări tipice și sugestii pentru a le depăși:

Rezistența la schimbare. Atât profesorii, cât și studenții pot fi rezistenți la schimbări. Pentru a depăși acest lucru, oferiți instruire și asistență, precum și explicații raționamentului pentru schimbare.

Limite de timp. Implementarea învățării centrate pe elev necesită o investiție considerabilă de timp și efort. Pentru a pune în aplicare în mod eficient o nouă strategie, este recomandat să începem cu eforturi modeste și să progresăm treptat către angajamente mai substanțiale.

Managementul sălii de clasă. Poate fi destul de dificil să gestionezi o clasă centrată pe elevi de la început. Stabiliți standarde și rutine clare pentru a menține lucrurile în ordine și pentru a încuraja elevii să participe.

Evaluare. Modalitățile tradiționale de evaluare pot să nu se potrivească cu învățarea centrată pe elev. Gândiți-vă la alte modalități de evaluare, cum ar fi portofoliile sau evaluarea în grup.

Momente de succes la Școala Internațională Heritage

Există multe exemple de modul în care predarea centrată pe elev poate schimba viața. În cazul meu, folosesc învățarea în bază de proiect în clasa 6 „E”. Elevii pot alege subiecte în Cambridge Science, care îi captivează mai mult, și sunt rugați să exploreze, să împărtășească și să evalueze rezultatele lor. Rezultatul observat a demonstrat o implicare sporită a elevilor și o cultivare a abilităților de gândire critică, ceea ce a dus la o creștere semnificativă a afinității lor față de subiectul Științei.

În cadrul lecțiilor de Cambridge Global Perspectives am schimbat modul în care predau în clasa 6 „E”, pentru a o face mai activă. În loc să asculte doar subiecte, elevii lucrează în grupuri pen-

tru a rezolva probleme globale, precum schimbările climatice sau „Cum poate sportul să fie mai accesibil?”, și a vorbi despre ele. Numărul de elevi implicați în subiect a crescut, iar comentariile lor au arătat că au înțeles materialul mult mai bine și și-au îmbunătățit abilitățile de colaborare. În timp ce lucrează asupra proiectului, ei au analizat cât de bine lucrează împreună, au găsit soluții pentru probleme și, în cele din urmă, au evaluat ceea ce au făcut ei pentru echipă.

Este important să recunoaștem că elevii joacă un rol activ în propriul proces de învățare. Astfel, îi putem pregăti mai bine pentru viitor, care va necesita, cu siguranță, abilități de gândire critică, adaptabilitate și colaborare eficientă cu colegii.

Deși punerea în aplicare a predării centrate pe elevi poate fi dificilă, beneficiile în ceea ce privește implicarea școlarii, gândirea critică și memoria pe termen lung o fac să merite pentru profesorii care au grijă de creșterea și succesul elevilor lor.

Pe măsură ce ne încheiem explorarea valorificării potențialului elevilor prin învățarea centrată pe elev, să luăm în considerare următoarea întrebare:

Cum putem, ca profesori, să continuăm să adaptăm și să evoluăm metodele noastre de predare, pentru a servi cel mai bine nevoilor și aspirațiilor diverse ale elevilor noștri într-o lume în continuă schimbare?

Recomandări europene: statele UE să adopte strategii pentru educație și competențe digitale

Statele membre ale Uniunii Europene sunt îndemnate de Consiliul UE să adopte strategii naționale sau chiar regionale pentru educație și competențe digitale, prin care să faciliteze accesul tuturor la acestea și să diversifice oferta la fiecare nivel educațional, de la învățământul primar la formarea continuă.

Într-o recomandare separată, același Consiliu UE îndeamnă la o acțiune susținută în întreaga administrație publică, pentru a îmbunătăți educația și formarea digitală. Astfel, într-o recomandare pe tema îmbunătățirii ofertei de competențe digitale în educație și formare, Consiliul UE (Educație, Tineret, Cultură și Sport) recomandă statelor membre „să convină, de preferat printr-o abordare la nivelul întregii administrații și cu implicarea principalelor părți interesate, asupra unor strategii sau abordări strategice

coerente și consecvente la nivel național și, unde este cazul, la nivel regional, pentru educația și competențele digitale, elaborate, consolidate suplimentar sau actualizate în spiritul principiilor prezentei recomandări, precum și să monitorizeze eficacitatea și impactul acestora”. Pentru aceasta sunt recomandate o serie de măsuri, precum:

- statele membre să stabilească sau să revizuiască obiectivele naționale privind competențele digitale;
- să identifice grupuri prioritare sau

greu accesibile pentru a facilita participarea lor la învățare pentru competențe digitale;

- să întărească oferta de competențe digitale la toate nivelurile și pentru toate tipurile de educație;
- să abordeze tot spectrul de competențe digitale, de la cele de bază la cele avansate.

Aceeași recomandare îndeamnă statele membre să extindă „abordarea transversală (cu alte cuvinte predarea transversală a competențelor digitale la diferite materii) și să îmbunătățească evaluarea și formarea

cadrelor didactice”. O altă recomandare este ca statele să întărească eforturile de recrutare și formare a cadrelor didactice cu expertiză în domeniu, în învățământul primar și secundar și în domeniul tehnologiilor digitale avansate în învățământul superior.

În a doua recomandare pe tema educației digitale, referitoare la „factorii favorizanți esențiali pentru succesul educației și formării digitale”, Consiliul UE recomandă implicarea întregii administrații publice în susținerea acestui tip de educație:

- „Să îmbunătățească eficiența, eficacitatea și reziliența politicilor în domeniul educației și formării digitale, promovând sinerghiile și coordonarea la toate nivelurile administrației publice și aspirând la o abordare la nivelul întregii administrații și cu implicarea diferitelor părți interesate.” Pentru aceasta statele membre sunt îndem-

nate să susțină dialogul între diversele părți ale administrației publice, dar și dialogul cu partenerii sociali, cu sectorul privat și cu furnizorii de tehnologie. Recomandarea reia îndemnul ca statele să încurajeze formarea digitală în educație la fiecare nivel – de la conducerea instituțiilor de învățământ la cadrele didactice și la personalul auxiliar. Iar recomandarea îndeamnă statele „să promoveze investițiile echitabile și axate pe impact în educație și formare digitală de înaltă calitate, rezilientă și incluzivă”, să-și coordoneze procesele de achiziții publice, să sprijine furnizarea de produse și servicii digitale, să ia în considerare parteneriate public-privat, programe de donații și să se asigure că investițiile în echipamente noi sunt însoțite de o formare corespunzătoare.

Sursa: edupedu.ro

ACTIVITĂȚI EXTRACURRICULARE

Excursiile – multiple valențe de informare și educare a elevilor

Excursia este un mijloc didactic important în raport cu dezvoltarea cognitivă și afectivă a copilului, ce-i oferă acestuia oportunitatea de a observa, de a cerceta, de a cunoaște în mod direct o mare varietate de aspecte din mediul natural. Aceasta înlesnește educarea și dezvoltarea simțului estetic, aprofundează dragostea pentru natură și respectul pentru frumusețile ei, stimulează curiozitatea și spiritul de echipă al copiilor.

Excursia școlară este una dintre cele mai interesante, plăcute și utile activități extrașcolare, provocând contactul direct cu mediul, aceasta însemnând o percepere activă a unor zone geografice, peisaje, acționând direct asupra acestora. Prin acțiunile date copiilor dobândesc informații, își formează reprezentări, trăiesc experiențe de învățare. Din acest motiv conținutul trebuie ales cu grijă, bine corelat cu scopul și obiectivele, perioada să fie corespunzătoare unei bune desfășurări a activității.

Excursiile organizate au multiple valențe de informare și educare a copiilor. Fiind, bine pregătite, sunt atractive la orice vârstă, pentru că se desfășoară într-un cadru nou, stârnesc interes,

produc bucurie, facilitează acumularea de cunoștințe. Mediul de acțiune deosebit, iar tehnicile de instruire altele, contribuie la dezvoltarea spiritului de observație, îmbunătățesc memoria vizuală și auditivă, formează gândirea operatorie a copilului cu calitățile ei de echilibrare, organizare și obiectivare.

Excursia și drumetia mai contribuie într-o largă măsură la educarea gustului estetic al elevilor, constituie un prilej de stimulare a creației artistice, de cunoaștere a artei populare, de dezvoltare a spiritului de observație și largire a orizontului didactic, realizând legătura dintre teorie și practică și stimulând interesul pentru alegerea unei meserii, motivația elevilor pentru o alimentație sănătoasă etc.

Excursia școlară este o acțiune didactică ce trebuie bine pregătită, care cuprinde câteva etape:

- Proiectarea excursiei;
- Pregătirea teoretică și tehnică;

Învățătorul stabilește obiectivele de vizitat, precizează itinerarul, scopul excursiei, data, ora plecării, echipamentul necesar. Reamintește regulile de circulație, securitate și comportament care trebuie respectate.

- Desfășurarea excursiei;
- Evaluarea excursiei.

Evaluarea excursiei se realizează prin discuții. Elevii pot să ilustreze întreaga excursie într-un proiect.

Cu elevii din clasele I-a „D” și a III-a „B” din IP Liceul Teoretic „Alexandru Ioan Cuza” din Chișinău am organizat o excursie la Combinatul de panificație „Franzeluța” S.A.

Excursia a fost ghidată de un reprezentant al combinatului, care le-a co-

municat copiilor despre istoria combinatului, subdiviziunile structurale, parteneri. Au fost prezentate tehnologiile de producere a pastelor făinoase, produselor de covrigărie, turtelor dulci și a napolitanelor. Copiii au fost informați despre cele mai importante etape tehnologice: frământatul, divizarea și modelarea aluatului, procesul de dospire, procesul de coacere și răcire, ambalarea. Micii vizitatori au beneficiat de degustări și de buna dispoziție.

Această excursie a fost perfectă pentru organizarea timpului liber al elevilor, precum și pentru dezvoltarea cognitivă și afectivă a acestora, a contribuit la îmbunătățirea relațiilor colegiale dintre elevi și le-a oferit copiilor oportunitatea de a observa, de a cerceta, de a cunoaște în mod direct o mare varietate de lucruri noi, împărțându-și impresiile cu colegii. A fost o activitate cu caracter activ, atractiv și mo-

bilizator, stimulându-le curiozitatea și spiritul de echipă.

Activitățile extracurriculare contribuie la completarea procesului de învățare, la dezvoltarea înclinațiilor și aptitudinilor școlare, la organizarea rațională și plăcută a timpului lor liber.

După trecerea anilor, copiii își amintesc cu plăcere de întâmplările din timpul excursiilor. Din aceste considerente, credem că organizarea unor astfel de activități trebuie continuată, acestea fiind o latură de seamă a procesului instructiv-educativ.

Elena ERIZANU-PÎNZARI,
învățătoare,
grad didactic superior;
Silvia CRICOVAN,
învățătoare,
grad didactic I,
IPLT „Al.Ioan Cuza”,
or. Chișinău

Proiectarea lecțiilor pentru o învățare incluzivă

O lecție de succes în cadrul căreia elevul își pune în aplicație toate cunoștințele, abilitățile și atitudinile va fi considerată atunci când profesorul își va adapta metodele și strategiile didactice la particularitățile individuale ale discipolilor săi.

Tatiana VIȘNIOVAIA,
profesoară de didactica educației
muzicale, grad didactic superior,
Colegiul „Mihai Eminescu”
din Soroca

În context, proiectarea incluzivă funcționează după un set de principii în vederea maximizării accesului la educație pentru fiecare elev. În acest sens, realizând un scenariu didactic este bine să ținem cont de principiile indicate în tabel.

Prin intermediul acestui articol, mi-am propus să diseminiez experiența personală, prezentând diferite jocuri de tip ice-breakers (spargere a gheții) și câteva activități ce pot fi aplicate în procesul instructiv-educativ, la disciplina *Dezvoltare personală* sau la unitățile de curs din cadrul instituției.

Exercițiile de spargere a gheții sunt utile atât pentru că reușesc să creeze un mediu propice învățării, cât și pentru că îi pun în valoare pe toți elevii din cadrul lecției. Astfel am exersat următoarele jocuri:

„Oglinda” și „Plăcuțe cu note muzicale”.

Principii	Realizabile în funcție de...
1. Utilizarea echitabilă	Este oare „designul” lecției util și realizabil pentru elevii cu abilități și interese diverse?
2. Flexibilitatea învățării	Se ia oare în considerare o gamă largă de preferințe și stiluri de învățare?
3. Utilizarea simplă și intuitivă	Lecția este ușor de înțeles, indiferent de cunoștințele acumulate până în prezent de elevii în domeniul dat
4. Informații perceptibile	Se comunică informații în mod eficient, indiferent de condițiile de mediu sau de abilitățile senzoriale ale elevului
5. Toleranța la eroare	Se ține cont de minimalizarea ambiguităților
6. Efort fizic scăzut	Munca necesară este egală cu recompensa sau cu învățarea dobândită
7. Mărimea spațiului pentru abordare și utilizare	Se asigură un mediu fizic propice învățării eficiente

Pentru primul exercițiu e nevoie să se pregătească bilețele cu lipici și pixuri. Fiecare elev își va scrie numele pe un bileț („postit”), formulând trei propoziții despre sine. Două dintre enunțuri trebuie să fie adevărate, iar unul va fi fals, colegii urmând să determine care dintre propoziții este falsă.

Cel de-al doilea exercițiu presupune achiziționarea unor farfurii de hârtie și confecționarea pe cartonașe a tuturor notelor muzicale aranjate pe portativ. Înainte de joc, fiecare notă va fi scrisă/lipită pe o farfurie. Voi avea grijă să creez un set pentru fiecare grup de elevi. Apoi, echipele vor organiza farfuriile în ordinea scăriței muzicale (de la „do” la „do”), cât de repede pot. Voi aștepta ca fiecare echipă să finalizeze jocul.

În aceeași ordine de idei, am aplicat la grupul de elevi **metoda inteligențelor multiple**. Știm că suntem diferiți și că atunci când proiectăm un scenariu didactic este bine să avem în vedere diversitatea și unicitatea fiecărui elev. În acest sens, am apelat la fișa „Discovering your smarts” (Investighează-ți propria inteligență). Chestionarul de descoperire a inteligențelor multiple pe care l-am ales le-a dat elevilor posibilitatea, în final, să-și acorde punctaj și să conștientizeze care tip de inteligență este mai pregnant în cazul lor.

Metoda investigării a două module a fost abordată la unitatea de curs Didactica educației muzicale I, la specialitatea Educație timpurie, calificarea Conducător muzical. Am împărțit clasa în grupuri, ținând cont de taxonomia lui Bloom, cu referire la teoria inteligențelor multiple. Activitatea am desfășurat-o pe parcursul mai multor ore. Fiecare grup a primit sursa bibliografică la modulele studiate an-

terior, având ca sarcină să le analizeze din mai multe puncte de vedere, în corespundere cu cerințele de mai jos:

- **Amintește-ți!**
 - Scrie într-o frază ideea principală a modului.
 - Desenează o secvență interesantă din acest modul.
- **Înțelege!**
 - Povestește propria experiență în legătură cu tematica modului.
 - Realizează o mișcare muzical-ritmică legată de tematica modului.
- **Aplică!**
 - Redactează o reclamă pentru tematica modului, explicând colegilor din anul I de ce ar trebui să-l cunoască.
 - V-ar putea ajuta acest modul în activitatea practică? Cum?
- **Analizează!**
 - Realizează un PMI (Plus-Minus-Interesant) referitor la modulul dat.
 - Dacă îl vei cunoaște pe au-

torul sursei bibliografice a modului dat, ce întrebări ai vrea să-i adresezi cel mai mult? Formulează minim cinci întrebări.

- **Evaluează!**
 - Crezi că modulul ar trebui să conțină exemple muzicale? Scrie trei motive pentru a-ți justifica răspunsul.
 - Alege un sunet muzical care ar reprezenta fiecare subtemă din modul.
- **Creează!**
 - Imaginează-ți o altfel de abordare a subiectelor din modul.
 - Selectează o creație care ar complimenta modulul dat.

În concluzie, putem afirma că atunci când proiectăm o lecție este bine să ținem cont de nevoile elevilor, de stilul acestora de învățare, apelând la metode integrative care să-i motiveze pentru profesia aleasă și să-i pregătească pentru o integrare reală în societatea contemporană.

ROLUL PROIECTELOR TRANSDISCIPLINARE ÎN CADRUL LECȚIILOR DE ISTORIE ȘI NU DOAR...

La momentul actual tema transdisciplinarității pare a fi un subiect depășit. Fiecare profesor ar putea vorbi despre conexiunile cu alte obiecte de studiu și temele pe care le-ar putea aborda, însă mai puțini pedagogi se pot lăuda cu o aplicare în practică a acestor cunoștințe. Și nici pe departe nu vorbesc despre conexiuni dintre două obiecte din aceeași arie curriculară. Dacă ne referim la transdisciplinaritate, atunci trebuie să depășim limitele posibilului, intercalând acele teme și obiecte care s-ar părea că nu au nici cea mai mică tangență. E ca un zbor în cosmos, unde începutul e greu, în schimb, depășind legea gravitației, avem o planare liberă în întregul sistem curricular.

Nu m-ar mira să aud că transdisciplinari-tatea ține de domeniul trecutului, iar la momen-tul actual elevul are nevoie de metode mai noi, mai oportune și cu mai multă activitate practică. Nu neg aceste lucruri, dar atât timp cât viața de zi cu zi cere de la individ cunoștințe în toate do-meniile, nu putem accepta dezvoltarea copilului doar unilateral. O altă problemă care ne obligă involuntar spre transdisciplinaritate este, desigur, criza acută a cadrelor didactice. Nu vreau ca profesorul să devină „un soldat universal”, dar să poată suplini unele goluri formate, ținând cont de inteligențele multiple ale copiilor. Într-un cuvânt, finalitatea preconizată la un obiect să fie realizată parțial sau cel puțin pregătită la altele, astfel încât fiecare disciplină să contribuie la formarea cunoștințelor în diferite domenii, ca atunci când va privi un obiect să-l poată analiza din toate punctele de vedere. Când soluționează o problemă, să poată vedea toate perspectivele. Un alt argument ar fi că actualmente apar tot mai multe discipline/ subiecte noi care cer de la elev viziuni complexe și integrate. Printre acestea aș evidenția: educația pentru media, dezvoltarea personală, educația pentru societate, dar nu putem ignora nici asemenea teme ca globaliza-rea, interculturalitatea, inteligența artificială ș.a. Aceste inovații curriculare împing elevul către

descoperirea multilaterală, deoarece transdis-ciplinaritatea înseamnă implicarea simultană la mai multe obiecte ce se completează reciproc. Deci, chiar dacă elevul nu-și poate descoperi ap-titudinile la unelele obiecte, își poate evidenția cunoștințele la altele, simțindu-se util grupului din care face parte sau, cel puțin, conștientizând importanța tuturor obiectelor de studiu. De aceea implicarea în diverse proiecte transdisciplinare este o perspectivă modernă de a-i ajuta pe elevi să se descopere ca ființe multilaterale dezvoltate.

Un proiect transdisciplinar, pe care l-am aplicat în cadrul orei de istorie, limba română, geografie, informatică, artă plastică, biolo-gie, fizică, matematică și limba engleză, este „Conacul Manuc Bei și tainele sale”.

Printre condițiile de bază am preconizat ca:

- Lecția se va desfășura open air, cu vizitarea edificiului;
- Să fie aplicate cât mai multe activități practice la toate obiectele;
- Să conțină elemente ale jocurilor QUEST;
- Învățarea prin distracție;
- Cooperarea și colaborarea între elevi.

COMPETENȚELE TRANSVERSALE ȘI TRANSDISCIPLINARE:

- Competențe de comunicare în limba maternă / limba de stat;
- Competențe digitale în domeniul tehnolo-giilor informaționale și comunicaționale (TIC);
- Competențe interpersonale, civice, morale;
- Competențe culturale, interculturale (de a recepta și de a crea valori).

Scopul lecției: Evaluarea elevului ca individ dezvoltat multilateral. Provocarea elevului către conștientizarea importanței fiecărei discipline de studiu

Etapele realizării:

- Pasul I: Problema;
- Pasul II: Proiectarea/Planificarea;
- Pasul III: Procesul;
- Pasul IV: Crearea produsului;
- Pasul V: Prezentarea;

HARTA TEHNOLOGICĂ:

Grupul țintă: clasele VII „A”, „B”, „C”

Obiective:

- Cercetarea aspectelor tehnice ale edificiului;
- Prezentarea istoriei clădirii Manuc Bei;
- Aprecierea aspectului artistic din interior și exterior;
- Elaborarea unui discurs în trei limbi cu referire la edificiul cercetat.

Domenii: Fizică, Biologie, Matematică, Informatică, Geografie, Istorie, Limba engleză, Arta plastică, Desen linear, Limba turcă.

Colaboratori: profesorii de limba engleză, matematică, fizică, chimie, biologie, informatică, limba și literatura română, istorie, geografie, arta plastică, limba turcă.

Consultanți invitați: ingeneri, tehnicieni, părinți.

Produse finale:

ISTORIA: elaborarea unui calendar istoric ilustrat cu cele mai semnificative evenimente desfășurate în acest edificiu;

GEOGRAFIE: enumerarea formelor de relief pe tranșul Chișinău-Hâncești;

MATEMATICĂ: să se calculeze perimetrul edificiului Manuc Bei. Elaborarea planului;

GEOMETRIE: stabilirea figurilor geome-trice prezente în arhitectura clădirii;

FIZICĂ: orientarea în spațiul de pe teritoriul;

BIOLOGIE: realizarea unui ierbar din 5 plante des întâlnite pe teritoriul;

ARTA PLASTICĂ: pictarea conacului /colaj foto;

LIMBA ROMÂNĂ: pagină de jurnal „Frag-ment din istoria edificiului”;

LIMBA ENGLEZĂ: cartea de vizită a obiecti-vului turistic „Manuc Bei”;

LIMBA TURCĂ: cartea de vizită a obiecti-vului turistic „Manuc Bei”.

Tehnologii: camera video, calculatorul, In-ternetul, filtre, ustensile ș.a.

Perioada realizării proiectului: 2 luni

Prezentarea rezultatelor:

Activitate desfășurată, în baza scenariului elaborat, în mod festiv după lecții, utilizând prezentări Power Point, modele, grafice, foto.

Echipele vor prezenta produsele și rezul-tatele obținute juriului, format din cadre didac-tice, ghid, tehnicieni, specialiști în domeniul respectiv.

CALENDARUL ACTIVITĂȚILOR

Nr. de ord.	Tema activității	Locul activității	Perioada
1.	Întâlnire cu cadrele didactice implicate. Sta-bilirea sarcinilor și produsului final	IPÎ LT,„Orizont”, filiala Ciocana	Septem-brie 2023
2	Prezentarea te-mei, obiectivelor de lucru și cerințelor față de produsul final	IPÎ LT,„Orizont”, filiala Ciocana	Octombrie 2023
3	Cercetarea pe teren. Activitatea practică	Or. Hâncești	6 octom-brie 2023
4	Realizarea pro-dusului	IPÎLT,„Orizont”, filiala Ciocana	Noiembrie 2023
5	Prezentarea pro-dusului	IPÎLT,„Orizont”, filiala Ciocana	Decembrie 2023

Ce poate oferi un astfel de proiect? În primul rând, o abordare variată a unei probleme. Vizi-uni diferite din punct de vedere științific asupra cercetării temei. Și, nu în ultimul rând, o bună dispoziție și ieșire din perimetrul sălii de clasă. Mai ales că în ultimul timp se discută că școala nu oferă cunoștințe practice, ci doar încarcă elevul cu informații seci și inutile. Astfel de abordări, care ar trebui să crească complexitatea sarcinilor gradual, demonstrează elevului că orice cunoștințe pot, la un moment anumit, să joace un rol semnifica-tiv în viața acestuia. Nu pot să afirm că pe par-cursul desfășurării proiectului nu m-am ciocnit de diverse obstacole, dar, datorită colegilor și implicării, lor le-am depășit cu succes.

Victoria MAZUR,
profesoară de istorie
și educație pentru societate,
grad didactic unu,
LT „Orizont”, filiala Ciocana

Învățarea vizibilă – o metodă spre succes

Se spune că dacă conștientizi-zezi ceea ce faci, atunci este mai eficientă și învățarea. Însușirea de bază a învățării continue este de a face pre-darea vizibilă elevilor, astfel încât ei să învețe să devină propriii lor profesori.

Ce înseamnă o învățare vizibilă?

Vorbim de o învățare vizibilă atunci când oferim siguranță și încredere, obiectivul este clar enunțat, iar învățătorul și elevul sunt motivați să-l realizeze. John Hattie precizează că profesorii motivați „nu folosesc notarea ca metodă de pedeapsă, nu amestecă performanțele aca-demice cu cele comportamentale, nu promovează conformarea liniștită în dauna muncii școlare, nu folosesc în mod excesiv fișele de lucru, nu au așteptări scăzute și nu sunt adepții lui atât poate și el”.

Învățătorul abilitat va găsi întot-deauna soluțiile cele mai adecvate pentru a face din fiecare copil o per-sonalitate pe măsura cerințelor unui mileniu alert, dominat de știință și tehnică, datorită cărora cunoștințele asimilate azi, mâine nu vor mai fi utile. Dar capacitățile sale adaptive și temeinicia deprinderilor intelectuale îi vor permite să abordeze cu încre-dere orice situație nouă.

Există multe motive, care conduc la transformarea învățării clasice într-o învățare vizibilă. Cum să facem învățarea vizibilă pentru elevi?

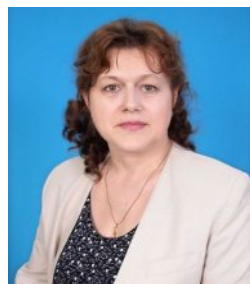
„Înveți învățând pe alții”

(Seneca)

Desigur, folosind metode de învățare cât mai variate, aducând la clasă exemple din viața reală, punând elevii să descopere lucrurile importante, să ducă ceea ce învață acasă, să descopere utilitatea lor în viața cotidiană. E important să-i lăsăm pe elevi să-și pună întrebări, să experimenteze și să-și exprime opiniile și sentimentele. Exploatând capacitățile cognitive, volitive și de rațiune ale elevilor, le formăm competențe de care au nevoie, pen-tru a putea acționa independent, altfel spus, apelând la creativita-rea elevilor putem atinge idealul educațional și anume, dezvoltarea liberă, integrală și armonioasă a individualității umane.

Învățarea vizibilă
ne cere să-i vedem
pe elevi persoane
la fel de importante
ca noi, să nu fie
etichetați.

Ne focusăm pe obiectivele lor, identificăm și utilizăm acele strategii de instruire, care să ne

Ludmila ȚURCAN,
învățătoare,
grad didactic întâi,
Școala Primară „Gr. Vieru”,
or. Ștefan Vodă

permite să construim cunoașterea, să oferim sugestii și redirecționări, dar și feedback. Important e să știm când să ne retragem pentru a oferi elevului posibilitatea de a învăța, astfel spus, să știm când să fim profesori, când să fim facilita-tori sau antrenori ai elevilor noștri. Învățarea vizibilă permite elevului să folosească informațiile în situațiile de viață reală (aceasta dă sens frecventării la școală) factorul prin-cipal, determinant în învățare este învățătorul, care poate trezi interesul și motivația, pentru învățare la elevii săi nu doar prin ceea ce spune ci, mai ales, prin ceea ce face, prin exemplul personal.

Un cadru didactic poate deveni un promotor al învățării vizibile comunicând cu colegii pe teme, cum ar fi: proiectarea didactică, obiec-

tivele realizate, metodele utilizate și rezultatele obținute. Schimbul de experiență valorifică învățarea prin preluarea diverselor metode și tehnici, adaptându-le la necesitățile clasei de elevi. În școală așteptările părinților pun accent pe o învățare interesantă, creativă, accesibilă și motivantă. Profesorul să demonstreze în timpul predării empatie, en-tuziasm și pasiune. Pentru implemen-tarea cu succes în activitatea didactică a învățării vizibile elevii trebuie să știe ce să facă și cum să facă și valoarea produsului dat. Învățătorul cunoaște posibilitățile de învățare ale fiecărui elev, capacitățile lui intelectuale și, prin toate acțiunile didactice, îi determină pe aceștia să-și dorească mai mult, să caute singuri cunoașterea, să trăiască bucuria și satisfacția descoperirii, să

fie ei înșiși profesorii de care au ne-voie, astfel învățarea va fi permanentă pe tot parcursul vieții.

Încurajând și motivând elevul, îl facem să devină o personalitate de valoare, îl ajutăm să aibă încredere că poate avea succes. Prin a forma convingerea că activitatea de învățare are sens și este semnificativă pentru reușita lui în lumea reală.

Conceptul de învățare vizibilă mă preocupă și sunt deschisă să ofer elevilor mei condiții necesare spre a-i forma ca personalități libere, corecte, onorabile, tolerante, bine informate, prospere și fericite.

„A învăța să vezi și să creezi imag-ini vizuale trebuie, de asemenea, re-cunoscut acest fapt ca esențial, pentru procesul de învățare” (Bette Fetter).

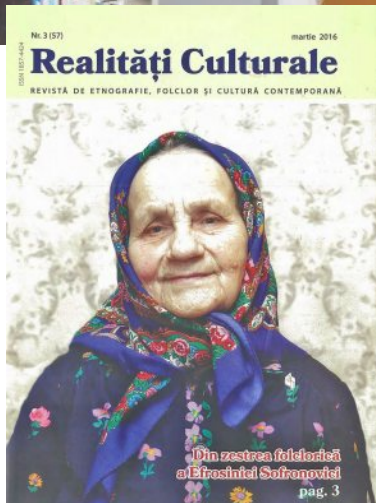
Lansarea revistei „Realități Culturale”

În zilele de 14 -15 noiembrie curent, s-au desfășurat Zilele Bibliotecii „Transilvania”, unde a derulat un șir de evenimente culturale cu implicația bibliotecarilor de la Biblioteca Județeană „Octavian Goga” din Cluj-Napoca (România) și filiala „Transilvania” a Bibliotecii Municipale „B.P.Hasde. Chișinău.

Un eveniment cultural important, la care am avut prilejul să particip, a fost prezentarea revistei „Realități Culturale”, care a avut loc în cadrul suitei de evenimente culturale din cadrul Zilelor Bibliotecii „Transilvania”. Au participat la prezentare colectivul Bibliotecii „Transilvania” în frunte cu directoarea Parascovia Onciu, Pavel Popa, maestrul în artă, redactor-șef al publicației, și mai mulți intelectuali, care colaborează cu această revistă valoroasă de etnografie, folclor și cultură contemporană.

Moderatoarea Raia Rogac ne-a prezentat cel mai proaspăt număr din anul acesta: nr.10 (148). Revista are o bună ținută tipografică, copertile sunt înfrumusețate cu foto-

grafii color. Pe coperta unu este portretul regretatei artiste Ana Barbu, iar pe coperta patru vedem imaginea Mănăstirii Saharna, în peisaj multicolor de toamnă. Apoi moderatoarea ne-a adus la cunoștință sumarul acestui număr de revistă, care începe cu articolul „Reflecții asupra unor aforisme ale lui Constantin Brâncuși”, semnat de dr. Eugenia Manea-Cernei. Rând pe rând, moderatoarea a enumerat toate articolele: „Cea mai bună lecție de omenie, de dragoste și de viață”, semnat de talentatul ziarist Ion Domenco, colegul meu de facultate; „Omajiu toamnei la Biblioteca „Ovidius”, semnat de R. Andrei; „Suntem acolo unde trebuie să fim – la dispoziția chișinăuienilor”, un interviu de Raia Rogac cu Mariana Harjevschi, directorul general al Bibliotecii Municipale „B. P. Hasdeu”, după care urmează „Lacrimă de floare”, un omajiu adus distinselor artiste Ana Barbu de către cunoscuta ziaristă și interpretă de folclor Veta Ghimpu Munteanu; apoi articolul „Într-un cuib de rândunici” - lansare de carte pentru copii în biblioteca raională Hâncești”, semnat de Elena Zaițev; articolul „Fie ca pacea să dăinuie pururea pe pământ”, semnat de Aurica Morari, directoarea BP „Bogdan Ist-

ru” din Pistruieni; articolul „Romanul COVIDian „Pălămarul” de Traian Vasilcău: la hotarul dintre două lumi”, autor subemnatul, și, în final, studiul „Nicolae Grigorescu, cugetul rațiunii neamului - 185 de ani de la naștere”, semnat de redactorul-șef Pavel Popa.

Moderatoarea a oferit cuvântul redactorului-șef, Pavel Popa, care a mulțumit celor prezenți pentru colaborare și ne-a relatat o scurtă istorie a revistei. De la el am aflat că prima tentativă de fondare a acestei reviste a fost în anul 2005, când a apărut doar un număr, iar din anul 2011 revista apare regulat o dată pe lună. Ca redactor face voluntariat și ține mult la acest produs spiritual, ca la un copil. Printre cei mai valoroși oameni de folclor prezenți pe paginile revistei, domnia sa a menționat-o și pe maică-mea, Efrosinia Sofronovici, din satul Batir, Cimișlia, care chiar în ziua de 27 septembrie curent, când a împlinit 97 de ani, a primit titlul de *Tezaur Uman în domeniul Folclorului*. Doamna Veta Ghimpu-Munteanu, care semnează mai multe dialoguri valoroase cu personalități de cultură, a pomenit de Ștefan Petrache, Ana Barbu ș.a., după care, la rugămintea publicului, ne-a interpretat un cântec impresionant. Doamna dr. Mariana Cocieru, șefa Sectorului de Folclor de la Academia de Științe a Moldovei, care semnează studii valoroase de etnografie și folclor, a amintit de diverse expediții folclorice, precum cele din satele Ciudei și Crasna din regiunea Cernăuți. Doamna dr. Miroslava Metleava, scriitoare și traducătoare, care promovează valori românești în spațiul rusesc, a avut cuvinte frumoase despre revistă. Doamna Alexandra Tănase și-a exprimat dorința de a colabora cu această revistă, dorind s-o poată procura din chișcăuri. Subsemnatul, autor al mai multor articole de popularizare a științei, publicate în prestigioasa revistă, am subliniat faptul că revista „Realități Culturale” este una valoroasă, necesară și utilă. Prin articolele și studiile semnate de nume notorii de știință și cultură, această revistă valorifică patrimoniul nostru cultural, spiritual și material, relatează despre evenimente culturale, elogiază și evocă personalități notorii românești de ieri și de azi.

Dorindu-i succese redactorului-șef Pavel Popa și editorului Ion Șarban, am venit cu propunerea ca această revistă să fie abonată din bugetul de stat la cât mai multe biblioteci și școli din Republica Moldova.

Ștefan SOFRONOVICI,
specialist
Centrul Academic Internațional
„Eminescu”

La Centrul „Clasa Viitorului” s-a dat start competiției SumoBot Challenge Moldova 2023

128 de elevi care au format 64 echipe din zona Centru a Moldovei s-au întâlnit la „Clasa Viitorului”, pentru o nouă ediție a concursului.

Organizarea competiției SumoBot Challenge Moldova 2023 la Centrul „Clasa Viitorului” a fost o misiune îndeplinită cu dedicație din partea fiecărui membru al echipei.

Aplauzele au răsunat pentru triumfătorii acestei ediții:

- Locul I: YuNet, LT „Mihai Viteazul”, mun. Chișinău;
- Locul II: Fighters, LT „Mihai Viteazul”, mun. Chișinău;
- Locul III: Robotech_Fresh, IPLT „Alexandr Pușkin”, mun. Chișinău.

Exprimăm recunoștință profundă voluntarilor, al căror spirit energic a fost vital, precum și tuturor celor care au participat într-un număr mare, demonstrând o pasiune comună pentru inovație. Competiția SumoBot Challenge

Moldova 2023 a fost organizată de Centrul Național de Inovații Digitale în Educație „Clasa Viitorului” de la Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău, sub egida Ministerului Educației și Cercetării, cu suportul Proiectului „Tehnologiile Viitorului”, finanțat de USAID, Suedia, Marea Britanie, și fondului Western NIS Enterprise Fund.

SumoBot Challenge este un concurs care motivează, încurajează și susține copiii pasionați de robotică și tehnologii să dezvolte abilități ingineresti, necesare pentru proiectarea, construirea și programarea roboților. Competiția este populară la nivel internațional și este considerată unul dintre cele mai bune modele de învățare bazată pe competiție.

Univers Pedagogic pro

Chișinău, MD 2059, str. Doina, nr. 104, et 4
E-mail: universs2@mail.ru, univers.pedagogic@gmail.com
Tipar: ÎSFEP „Tipografia Centrală”. Comanda nr. 10328.

ECHIPA REDACȚIONALĂ:

RESPONSABIL DE EDIȚIE ▶ Oxana Parașciuc
REDACTOR PRINCIPAL ▶ Nicolae Jantic
REPORTERI ▶ Iulian Bogatu, Silvia Țurcan
CORECTOR ▶ Elvira Țăganaș-Pântea
MACHETATOR ▶ Iurie Babii

Redacția nu corespundează cu autorii, nu recenzează și nu restituie materialele necomandate. Preluarea articolelor și pozelor este posibilă doar cu acordul prealabil al redacției.

INDICE DE ABONARE LA:

„Poșta Moldovei” – PM21741
„Moldpresa Grup” SRL
Abonare online: <https://services.posta.md/abonarea2022#/publication/264>